

Berényi Klára

Apa

Meghalt az én apám ma délelőtt,
kihúlt gyötört, negyvenkilós teste,
nem látogattam meg tegnapelőtt,
és imám se volt érte az este.

Kilenc tizenötökor ment el apám,
ekkor vett levegőt utoljára,
lekéstem róla, tíz perccel talán,
s menekültem zsúfolt buszon állva.

Lökném a képet messzire, halott
apám feje a kórházi ágyon.
Nyikorog a redőny, tán ő motoz
felettem. Kell még egy pulcsi, fázom.

54

Levesbe való

(Kiss Judit Ágnes Episztola című versére)

Nővérem, mért érzed üresnek a verseidet? Táncot jár az a hexameter, megcsúri-csavarja a lelkem. És ha középszer? Baj, ha levesbe potyog be babérod? Akkora gond? Ércnél maradandóbb Hesztia lángja. Vagy ha a forma elég? A körömnyi katarzis a dalban? Hát mi a lófütyi kellene még, mibe öntsük a masszát? Azt írod, ledobott a pegáz. Én meg sose ültem a hátán, s hajnali múzsa se kap fel a hóna alá. Puszi sincsen. Parnasszust cekkerrel senki se mássza, az ám! Hazám nem lesz más, csak a konyha levessel (Jókai-féle). Jól van ez így, van mindig elég eleségem. A kincsem rég oda már, nem kell porig égnem a dalban. Lantom azért szorítom, míg jó, ami jőni szokott, és pengetem egypár művét majd a középszerúségnek.

Galagonya

Három éve
lógsz, kicsi, a cicimen,
hízol is a tejemen,
kifogytam.
Zúgolódom,
éjjel kiteregetek,
hűtőt kieszegetek,
titokban.
Hogyha a Hold rám
fátylat ereszt,
lány, aki voltam
visszaereszt.
Három éve
mellemet ki-be teszem,
jár ide-oda eszem,
tilosban.

Vörös István

Egy kivesző nemzethez

Hallgasd el, testem, a szép téljéjeli látványt,
mely átviláglott a sötét fölött,
a nagy fotelban a folyosó kanyaránál
váratlanul egy otthagyt csülök.

Mikor került oda, s ki tette le, titok,
a testét füstszag és só járta át.
Ha jóllakok, akkor gondolni se bírok
arra, mit is eszik e társaság.

A Hold sugarai tán azért tündököltek
úgy e vastag hús fölött,
hogy kicsit a látványt emelhessék ma följebb,
mit a sötét már épp egybekötött.

S a büszke csontra, akár ehető virágra
csorgatta nyálát, égi szörny,
a szörnyek legfényesebbje, amíg belátta,
szájában nincs nyál, szemében se könny.

S e virág bazsevált zajosan, zörögve, bátran,
mint barna vér – patak vizén,
ha a rémület zajra és mocsokra váltan
fellobban, mint az égi fény.

De nem kívántam enni abból már, csak egyszer,
ha üljük a halál torát,
a gyászolók közt egy-egy kísértet lebeg fel,
s a kőbe vászni látom szél fogát.

Igen, ilyen leszel, te népek közt királynő,
a legelső szentség után,
múltad penész eszi, jövődből füstvirág nő,
mert ott hagytak egy rossz korban bután.

Lenin meglátogatja Gorkijt Caprin

– Hogyan bírod ki itt?
Túl szép egy ilyen hely nekünk.
– Nem szebb a Krímnél.
A fontos az, hogy létezzünk.
Orosz hazánkról pontosabban írok,
ha távol vagyok tőle egy kicsit.
– Lesz majd idő, hogy átformálom, azt, amit leírsz,
én új világot hozok el hazánknak!
– Azért magad kicsit se áltasd,
a muzsiknak szabadságot, bocsánat,
hiába adsz!
– Ez az!
Kényszerből lesz szabad!
A szabadság megárad,
és elmossa vitánkat.

– Nem is tudom, jó volna-e, ha nyersz?
– Nem nyerek én soha, ne félj!
Hacsak nem nyeri meg nekem sok ostoba urunk
a harcot.
A féktelen butaságuk az egyetlen remény,
bevallom.
– A jólét az, mit többségük régen megunt.
A világtól, mit rombolnak, mindegyik életunt.
Üres, ha jól ápolt, a fej.
– Ugyan, Makszim, ez marhaság!
Bonyolultabb a tudat és a lét,
a sok-sok baj együtt: hazád.
Milyen tévút marad? Csak Istené.
– Hozzá ne nyúlj!
Mert túl korán érsz el sikert,
és el is sodorhat vadul.
– Ugyan! A remény csak tenyérszi kert.
Ültess egy fát, aztán remélj, remélj, remélj!
– Elég!
Oroszországnak fél évszázad kéne még...
– De nincs. Pár év és itt a háború.
Mi eddig volt, az felborul.
Elsüllyed minden kis sziget,
ahol úgy tengetik a létüket
sokan, akár te itt.
– Prófeciád megrészegít.
Jobb volna meg sem érteni.
Ha győzni fogsz, te is zsarnok leszel?
– Dehogy! A nép a vállára emel.
Elporlok én, elporlik a siker.
Nem marad más, csakis a hatalom,
s mint öngyilkos a mérget, én úgy akarom.
– Ne halj meg, drága Vlagyimir!
Mi hír van a jövőben?
– Sok szörnyűség, még látom eltűnőben,
de meghalok, s te itt maradsz!
– Egy író sok mindent kibír!
– A diktatúra mégis elsodor, pimasz!
Üdvöske leszel, és mindenki megutál.
– Csak írni kell, ez a szabály!
– Néha hazudni is muszáj.
– Hogy te mondod ezt, az azért vigasz.

– Ne higgy nekem, ha félsz.
Tölts egy kis bort, már itt is a tavasz.
Ha majd győzünk, csak bólogass,
az többnyire elég.
Lázító módon akkor ne beszélj,
hiába fog el szenvedély,
számítsd ki minden második szavad!
– Tehát akkor írni szabad?
– Nekem még kell, ahogy beszélsz,
de ha Trockij jönne utánam?
– Ugyan, tudod, hogy nem hagyják a nagyok
a változást megállni egymagában!
– Makszim, én vérbajos vagyok.

Kiss Judit Ágnes

Kidob

58

A zöld ruhára, amit úgy szerettem,
és jól is állt, meg egy kisebb vagyon volt,
s folyton azt hordtam – hogyha mosni kellett,
a szárítóról vettem is fel újra –,
egy reggel nem bírtam ránézni többet.
Undorral töltött el a gondolat,
hogymint felveszem, s a testemhez tapad.
Akkor már döntés volt, nem kósza ötlet,
hogymint nem számít, egykor mi volt az ára,
megfogom, és kiteszem a kukára,
viselje más. Bárki. Nem érdekel.
Éppígy vagyok veled. Menj szépen el!

Első látásra szerelem

Első látásra szerelem,
nem hittelek, de, ó, vagy!
Hiába mondta Júlia,
s nem hittem Rómeónak.

Csak egy név, csak egy kézfogás,
egy villanás, s a képed,
mintha lézerrel műtenék,
a retinámba égett.

Csak szorítottad a kezem,
nem bírtad elengedni,
az illem kérte volna már,
de nem érdekelt semmi.

Bár tudtad, hogy férjnél vagyok,
én is tudtam, hogy nő vagyok,
nem ismer törvényt, sem szabályt
az erkölcstelen ős-agy.

Így lettél, s így lettem neked
fontosabb bárki másnál,
láttad, hogy én is akarom,
éreztem, mire vágynál,

hogy velem, rajtam, majd belém,
mert bennem van a végcél,
próbáljuk elfeledni, hogy
te nő vagy, én meg férjnél.

Mikor elkezdtél nem tudni szeretni

Azzal kezdődött, hogy nem bírtam enni,
és kétnaponta hasmenés gyötört,
mikor nem tudtál többé már szeretni.

Még velem voltál, s már elért a gyász.
A hiányodtól előre rettegni
rosszabb volt, mint maga az otthagadás.

A hétköznapiakban nem adtad semmi
jelét, én mégis tudtam: vége van,
mikor nem tudtál többé már szeretni.

Öleltelek, bár tudtam, megaláz,
hogy eltűröd, de nem viszonzod, és ez
rosszabb volt, mint maga az otthagadás.

Közös történelmünk nem maradt szeletnyi,
a közös élet helyén horpadás.
Mikor nem tudtál többé már szeretni,
rosszabb volt, mint maga az otthagadás.

A vén fegyverkovácsné intelme

Csak azt ne hidd, hogy nem lesz szar rájönni,
milyen vezeklést szab ki rád a kor,
hogy aki túléli a harminckettőt,
a bűnéért keservesen lakol.
Mit ifjú nőként tettél, szexi volt mind,
ha most próbálnád meg, az röhejes,
és nincsen begyakorolt mintád arra,
hogy öregedvén mi volna helyes.
A régi szűzi pír az arcodon
a hóhullám száználmas vörössége,
s az itt-ott beléd szúró fájdalom
mind azt sajogja: vége, vége, vége.

Csak azt ne hidd, hogy egyszerű lesz olykor
még beleszörnyülnödni a tükörbe,
mert nincs már ott, akit magadnak hittél,
és mint a holdkóros jársz körbe-körbe
éjszakánként, hogy magad megkereshesd,
mert más a test, és más a gondolat,
idegen az új, aki visszanéz rád,
a régivel az idő elrohant.

Csak az tudom, hogy valamid marad még,
s habár ez a valami egyre fogy,
de iránytű egy ismeretlen tájban,
és nem érdeml meg, hogy rátapodj.
Már réges-régen nem a testi szépség
és nem a szexuális vonzerő,
valami apróbb, mégis sűrítettebb,
nem is érted, hogy sodorja elő
egy-egy legváratlanabb pillanat
(bár ilyen egyre kevesebb akad),
de őrzöd széfben egy különteremben,
vagy mind szorosabbra zárt tenyeredben.